

Jubileumboek

25 jaar kerkkamp

SOW-Kerk Lelystad

Inhoudsopgave

1. The making of ...	2
2. In den beginne...	3
3. De geboorte van het kerkkamp	4
4. De opbouw	5
5. De agenda	6
6. De dominees	9
7. Huisvesting	10
8. De dieren	11
9. De ongelukken	13
10. De records	14
11. Het Abbertlied	15
12. De grote (kerk)tent	16
13. Het antepedium	18
14. De kerkdiensten	19
15. De muziek	22
16. Het eten	24
17. Het weer	26
18. Het kampvuur	28
19. Verjaardagen	30
20. Moederdagen	31
21. Vrijdagen	32
22. Bijzondere gebeurtenissen	34
23. De jeugd	36
24. Losse flodders	38
25. Jarig jubileum	40
Foto's	422

1. The making of ...

“Vijftientig jaar kerkkamp!”, “Of is het vijftientig jaar Abbertbos?” gonsde het in 2002 over veld 3 van de groepscamping van Staatsbosbeheer in het Abbertbos.

Dat moest even worden uitgezocht, maar toen was het idee ook snel geboren: een jubileumviering op Hemelvaartsdag. En een jubileumboek moest er ook komen.

Gevieren inventariseerden we wat we hadden: een map met aankondigingen, een deel van de liturgieën en de deelnemerslijsten van de laatste zeven jaar. Hiermee togen wij aan de slag. We begonnen met onze eigen herinneringen en belevenissen en onze eigen fotoboeken. Via het kerkblad en posters in de kerk werd hulp ingeroepen en ook verkregen. Diverse personen die een rol gespeeld hadden in het kerkkampgebeuren werden opgespoord. De kwartiermakers uit verschillende periodes werden geïnterviewd. Daarna begon het aaneenleggen van de puzzelstukjes en waar nodig het zoeken van de aanvullende stukjes, en vervolgens het illustreren van de hoofdstukken. Talloze foto's hebben we aangeboden gekregen, veel meer dan we in dit jubileumboek kwijt konden.

We hebben niet gestreefd en ook niet willen streven, naar volledigheid. We hebben slechts een beeld willen schetsen van wat het kerkkamp door de jaren heen is geweest en wat het in de loop van de tijd is geworden. Voor de volledigheid zult u zelf moeten zorgen, de bijeenkomst na de kerkdienst biedt u daartoe alle gelegenheid.

Lelystad, mei 2003

Henk Pols	teksten
Gea Bussink	eindredactie en lay-out
Jelle Dijkstra	speurwerk
Joke Dijkstra	algehele ondersteuning

Het kerkkamp is inmiddels achter de rug. We hadden een geslaagd jubileumfeest waarin we het jubileumboek symbolisch mochten aanbieden aan Harm Sloots, de jeugdouderling die destijds de familiedag introduceerde, en Ineke Dekker, als één van de "uitvinders" van het kerkkamp. Veel mensen hebben het boek bekeken en hun enthousiasme erover uitgesproken. We hebben het 25ste hoofdstuk aangevuld met het jubileumlied en foto's van de viering en we hebben enkele onvolkomenheden rechtgetrokken. Hiermee heeft u dus de uiteindelijke versie van het jubileumboek in handen. We wensen u veel leesplezier en hopen over 25 jaar deel 2 in handen te mogen houden.

Lelystad, juni 2003

Henk Pols
Gea Bussink

2. In den beginne...

We schrijven het jaar 1973. Lelystad bestaat vijf jaar. Een dorp, midden in een kale vlakte, waar alles nieuw is. Waar de ordes nog niet zijn gevestigd en waar (dus) een federatie van gereformeerde en hervormde kerken is.

Een dorp met veel jonge mensen, een dorp met veel kinderen. Een dorp dus, waar de jeugd werkelijk de toekomst heeft. En (dus) een dorp met een actieve jeugdraad binnen de federatie. Namen uit die tijd: Arie Korteweg, Stef Geerlings, Bert Clay, Van Staalduinen, Wim Noppers, Harm Sloots.

De laatstgenoemde was jeugdouderling in 1973 en heeft het idee voor een gezinsdag gelanceerd. Een dag voor en met het gezin in het Zuigerplasbos. Een dag zonder kerkdienst, maar met spelletjes voor het hele gezin. En aan het einde van de dag een maaltijd: soep, broodjes, worstjes, enz. De toenmalige dominee in Lelystad, dominee Swets, was er ook bij.

Omdat het nog wel eens slecht weer kon zijn tijdens Hemelvaartsdag, werd van de RIJP (Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders) een grote tent gehuurd. Die werd op woensdagavond al opgezet. De etenswaren werden in de loop van de dag in grote pannen aangevoerd. Ook zijn wel eens gamellen van het leger geleend.

Spelletjes doen stond centraal. En als je het over spelletjes hebt, heb je het ook over sport. Volleybal was meteen al populair. Ook voetbal ontbrak niet. Maar hier vierde de gezelligheid echt de boventoon, gezien de outfit waar men zich in hulde.

Dat het op Hemelvaartsdag niet altijd mooi weer is, werd ook in die eerste jaren al bevestigd. Eenmaal stormde het zo erg, dat één van de middenpalen van de grote tent brak. In 1977 was het weer zelfs zo slecht, dat de gezinsdag helemaal is afgeblazen. Dat zou meteen het einde van de gezinsdag in deze vorm zijn.

foto 1: 1977 De jeugdraad tegen de kerkenraad, niet zomaar een partijtje

De gezinsdag heeft vijf jaar bestaan. Eerst dus in het Zuigerplasbos, later (wanneer precies is niet bekend) op Z60. In die periode werkte men nog niet met namen, maar met perceelnummers. Maar volgens de overlevering is Z60 de plaats van de huidige camping De Wilgen.

3. De geboorte van het kerkkamp

In september 1977 besloot een viertal gezinnen het kerkelijk jaar gezamenlijk en feestelijk in te gaan: de Dekkers, Zwarteveens, Mafaits en de Clays brachten samen een weekeinde op Terschelling door. Naast het bespreken (besprekelen?) van alle voornemens voor het nieuwe jaar, werd natuurlijk ook het voorbije jaar geëvalueerd met daarin toch ook die gezinsdag die niet was doorgegaan.

“Met vier dagen heb je meer kans op een dag mooi weer, dan met één dag”, moet zo ongeveer de gedacht zijn geweest. En zo geschiedde: in 1978 werd voor de eerste keer een kerkkamp georganiseerd op camping De Wilgen. Er waren veertig (betalende) deelnemers, die ieder *f* 3,75 per nacht moesten betalen. Ook toen al was het kerkkamp niet goedkoop!

foto 2: 1988 Catootje bij het kampvuur

Hoe het kerkkamp die eerste keer is verlopen, weten we niet. Naar we mogen aannemen goed, gezien het feit dat we dit jubileumboek kunnen schrijven. Wat wel al op het programma stond, was het zingen bij het kampvuur. Het openingslied laat zich raden: Catootje met haar dominee.

Omdat De Wilgen een heel erg kale camping was, werd besloten om te verkassen naar het Abbertbos. In 1979 voor de eerste keer, georganiseerd door Wil Roos.

Het Abbertbos was een veel beslotener camping, midden in de bossen. Bovendien was er een grote kuil, speciaal geschikt voor het stoken van een kampvuur. Alleen het sanitair was wel een beetje aan de krappe kant. Maar daar zou spoedig verandering (verbetering, c.q. uitbreiding) in komen, zo beloofde Staatsbosbeheer. Ook die belofte viert in 2003 haar vijftienvigjarig jubileum.

foto 3: 1979 De eerste keer in het Abbertbos; vooral tenten

4. De opbouw

Het is een bekend verhaal: als je op een camping komt en je gaat de tent opzetten, staat de hele goegemeente meewarig toe te kijken, of ze komen je ongevraagd helpen, meestal door het geven van tegenstrijdige adviezen. Maar soms ook worden de handen daadwerkelijk uit de mouwen gestoken. Zoals toen Wim en Ina Mafait voor de eerste keer meegingen naar de Abbert. Wim was al een aantal keren heen en weer gereden om de spullen over te brengen. Het was beestenweer, het veld was nat en het was dan ook niet verbazingwekkend dat de auto in de modder kwam vast te zitten. Maar de spullen moesten wel naar de tent gebracht worden. In een lange rij werden de eieren doorgegeven ... één voor één.

foto 4: Vele handen...

Els van de Wal was ook al geen echte kampeerster. Zij logeerde daarom in een tent van Dirk en Wilma Wolse, maar ze wilde wel haar steentje bijdragen door zelf het luchtbed op te pompen. Alleen, zittend op het luchtbed, gaat dat toch wel wat lastig... (foto 6)

foto 6: 2001 Toch wel lastig, zo'n luchtbed oppompen

Niek van Exel was al beroepen en gestationeerd in Vught, toen hij tot de conclusie kwam dat hij toch nog wel een keer mee wilde op kerkkamp. Arineke Pols en Wilma Wolse zouden de tent opzetten, zonder tekening, het kwam dus aan op technisch inzicht. Met de vele stangen in de hand werd een plan de campagne ontwikkeld, en wonder boven wonder bleek daar inderdaad een tent uit te komen. (foto 4,5)

foto 5: Welkom Niek

Overigens kon onze vrouwe van het eerste uur, Ineke Dekker, er ook wat van: de eerste keer op kerkkamp had ze een grote bungalowtent geleend, en een nog groter grondzeil. Maar dat moet je dan wel binnen de tent houden, zoals iedere ervaren kampeerder weet. Want anders worden met nat weer en veel regen de luchtbedden en de slaapzakken kletsnat.

5. De agenda

Het kerkkamp is een vrijwillig gebeuren. Iedereen komt en gaat wanneer hij of zij dat wil, en alle activiteiten zijn vrij toegankelijk. Dat wil ook zeggen dat het iedereen vrij staat om niet aan deze activiteiten deel te nemen.

Een agenda wordt er niet gemaakt, met uitzondering van de twee kerkdiensten op Hemelvaartsdag en op zondagmorgen. Alle andere activiteiten ontstaan geheel en al spontaan.

Op de woensdag komt het kerkkamp langzaam maar zeker op gang. De één na de ander komt zich installeren. De jongeren komen vaak op de fiets onder aanvoering van één of meerdere dominees. De eerste avond wordt er ingedronken. Er wordt even aan elkaar gesnuffeld en ook wordt geïnventariseerd welke drankjes iedereen dit jaar weer heeft meegenomen.

Donderdagmorgen begint altijd met de Hemelvaartdienst. Deze dienst wordt thuis voorbereid door de dienstdoende dominee. Na deze dienst is het gezamenlijk koffie drinken. Er zijn meestal heel wat gasten uit Lelystad overgekomen, en die moeten toch ook allemaal van een drankje en een koekje worden voorzien. Voor de plakkers is er na de koffie altijd nog wel wat anders.

foto 7: 1980 En dan is er koffie

foto 8: 1988 En na de koffie drinken we ...

Overigens is dit het moeilijkste moment voor de gastouders: hun kinderen beginnen nu te jengelen dat ze willen blijven, vragen waarom zij dit jaar niet zijn gegaan, komen met ideeën waar ze zouden kunnen slapen en eten, weten meestal ook nog wel een draai aan het vraagstuk van de kleding en de tandenborstel te geven, met als uiteindelijke resultaat dat het deelnemersveld groeit en dat menig ouder even heen en weer moet rijden om toch een aantal noodzakelijk geachte spullen op te halen.

Donderdagavond is er heel spontaan het kampvuur, inclusief het zingen van de liederen. De liederen worden spontaan gekozen uit een liedboek. Dit gebeuren is altijd zo spontaan (!) dat we hieraan een apart hoofdstuk hebben gewijd.

Vrijdag is de rustdag. Op een of andere manier is dit de dag tussen de andere. Sommigen moeten gewoon aan het werk. Anderen zijn erachter gekomen dat ze toch nog wat nieuwe kampeerspullen nodig hebben en tuigen dus naar een kampeerwinkel. Weer anderen hebben bemerkt dat ze niet de passende kleding bij zich hebben. Vooral zwemkleding voor kinderen (ze waren er toch al uitgegroeid) is op deze dag vaak aan aanschaffen toe.

De vrijdagavond is misschien wel het slechtst ingevulde deel van het weekeinde. Hoewel..... meestal wordt er een dropping gehouden. Door de kleintjes aangezwengeld (want zeg nou eerlijk, wat stelt een dropping in de polder nou voor?), meestal door de wat oudere jeugd georganiseerd, en door de nog oudere jeugd uitgevoerd.

*foto 9: 1988
Droppen maar!*

foto 10: 1988 Het grote, niet te vermijden volleybaltoernooi

Zaterdagmorgen moeten er boodschappen worden gedaan voor de barbecue van zaterdagmiddag. Op één of andere manier is het hele kerkkamp ertoe gekomen om op zaterdagavond te gaan barbecuen. Maar voor het zover is, is er een volleybaltoernooi. Ook dit wordt onder druk van de kleinere kinderen georganiseerd, al kunnen in dit geval ook een aantal volwassenen tot kinderen gerekend worden.

En geheel en al bij toeval worden er tijdens (de pauzes van) het volleyballen pannenkoeken gepresenteerd, als tussendoortje, op weg naar de barbeque.

foto 11: 2002 En dan zijn er pannenkoeken

De barbecue is het voorbeeld van het bijbelverhaal: met elkaar delen, en na afloop is er nog volop over ...

foto 12: 1987

BBQ

foto 13: 2002

Uitslapen op zondagmorgen is er niet bij. Om half elf of daaromtrent is er een dienst, meestal voorbereid door een groep kerkkampgangers.

Na de dienst is er weer koffie drinken, en daarna zijn er vele monden beschikbaar om te helpen met het opmaken van de restjes.

foto 14: 1980 Zondagmorgen, plusminus 10.30 uur

foto 15: 1986 Het opmaken van de restjes

En dan begint het grote opruimen: alles moet weer netjes opgevouwen worden, ingepakt, en ten slotte moet er afscheid worden genomen. Met een "Tot volgend jaar" en onder het zingen van "Auf wiedersehen" door de achterblijvers wordt de tocht huiswaarts ingezet.

6. De dominees

De dominee is de meest bestendige beroepsgroep van het Kerkkamp gebleken. Het heeft nooit veel moeite gekost om een dominee bereid te vinden om de kerkdiensten te leiden, sterker nog, het heeft nooit veel moeite gekost om een dominee te laten kamperen. Het is dan ook geen wonder (of juist wel?) dat er veel verhalen de ronde doen over de dominees.

Henk Alting was de eerste dominee die meeding op kerkkamp.

Ab Venemans ging al mee terwijl hij nog niet eens bevestigd was in Lelystad. Die bevestiging vond plaats op de zondagavond na afloop van het kerkkamp.

foto16: 1988 Henk Alting bereidt zich voor op de dienst

foto 17: 1998 Niek van Exel geridderd

Niek van Exel komt in veel verhalen terug. Het meest aansprekende beeld is wellicht het eitje van waaruit hij in het Abbertbos een geheel nieuwe gemeente wilde oprichten. Als eerste gekomen (Kom, laat ik ook eens op tijd zijn), zette hij zijn caravan op hetzelfde veld als vorig jaar. Maar helaas, dat jaar werd ons een ander veld toegewezen. Overigens hoef je geen dominee te zijn om je in het veld te vergissen, hè Letty Stam?

foto18: 2002 Dirk Wolse, een dominee van 18

Matthijs Glastra heeft het zelfs tot radiopastor gebracht. In 1994 werd de kerkdienst in het Abbertbos telkenmale uitgesteld vanwege de regen. Dat gaf eigenlijk niet, want op deze manier had iedereen de gelegenheid om Matthijs en zijn kerkdienst in Lelystad via de radio te volgen. De kampkerkdienst werd uiteindelijk 's middags om twee uur gehouden. Het was ook één van de weinige jaren dat de restjes opgemaakt zijn voor de kerkdienst.

Dirk Wolse is ook al weer een aantal jaren van de partij. Zodanig van de partij zelfs dat er een poging is gedaan om hem tot Abbertbosdominee te beroepen. Dat leek hem wel wat: vier dagen per jaar werken in zo'n omgeving, en de rest van het jaar alleen maar vrije tijd. Dirk zou wel een goeie bosdominee zijn, want het eerste wat hij zegt als hij 's morgens vroeg wakker wordt gemaakt is: "Oh God, is het al zo laat?".

7. Huisvesting

In den beginne waren er alleen maar tenten. Misschien op een enkele uitzondering na. Helemaal zeker is het niet, maar waarschijnlijk was Henk Alting de eerste met een caravan. Andere nieuwlichters (of zo u wilt anderen die vroeg gesetteld waren) waren Aaf Wiersma en Dick Beumer.

Dick Beumer was ook degene die vanaf het begin de stroomverdeling voor zijn

rekening nam. Je kon je bij hem melden als je stroom nodig had. En hij zorgde er dan voor dat iedereen een aansluiting kreeg.

foto 19: 1998

foto 20: 1998

Onzin eigenlijk. Tegenwoordig heeft bijna iedereen een stroomaansluiting nodig, en nog steeds staat het hele veld op een aansluiting. Dat leidt uiteraard wel eens tot problemen. Als iemand (Dick Beumer) zo nodig moet frituren. Of als het zelfs op het kerkkamp nodig is om je haren in orde te brengen met een föhn (Mattie Vloo). Of als heel veel mensen tegelijk koffie willen zetten.

Jaap en Geke van Dijke verkeerden kennelijk nog in subtropische sferen toen zij megingen naar het Kerkkamp. Zij waren uitgezonden naar Brazilië en tijdens hun verlof gingen ze mee op kerkkamp. In hun oranje/gele Braziliaanse tent, uitgerust om te kamperen in zonniger oorden maar niet in barre, bijna winterse meimaanden in Holland, konden ze het alleen maar uithouden dankzij een hele stapel dekens van Mattie.

8. De dieren

Met name honden vormen het vertegenwoordigende bestanddeel van de wereld der dieren. Dat wil niet zeggen dat dat de enige dieren zijn op het kerkkamp. Ook zijn er wel eens ratten meegenomen, en wellicht eens een enkele keer een vogel, maar daar is het arsenaal aan huisdieren dan ook mee geschetst. Wel voegen zich gaandeweg het kamp katers toe aan het gezelschap, maar ook deze blijven meestal beperkt tot een enkel exemplaar.

foto 22: 1998 De hond van Wim en Karina Kamp is helemaal uitgeteld na het kerkkamp

De Vlaamse gaai is een bosvogel bij uitstek. Tijdens één van de kampen werd een gewond exemplaar aangedragen. Omdat het vogeltje het niet zou redden werd voorgesteld om het maar in het hoog opblazende kampvuur te gooien.

foto 24: 2002 Vreemde vogels zijn er ook: Jan Schaaphok en Geert Vloo

De dieren in de directe omgeving van het kerkkamp hebben het ook een paar dagen goed. De konijnen en de zandhagedissen kunnen zich tegoed doen aan de restanten chips en ander snoepgoed die zo her en der in het bos achtergelaten worden.

foto 21: 2002 De hond van Aaf en Fré Wiersma

De koekoek is met zijn sonore roep het wakkerste dier. 's Morgens vroeg weerklinkt zijn koeoe-koeok tussen de bomen door. De vroege vogels onder de mensen begroeten zijn roep met een langgerekt ooeoi-oeoei.

foto 23: 1994 De hond van Niek van Exel is multifunctioneel

Dat werd al te drastisch en uit opvoedingsoogpunt weinig fraai gevonden, dus werd de vinder doorgestuurd naar meester Jan (Gerholt). Die nam de vogel in ontvangst, en nadat de vinder zich verwijderd had, werd het vogeltje vakkundig uit zijn lijden verlost door het te pletten onder zijn laars. Wel stak het, als een soort laatste afscheid, nog een poot omhoog. Maar dan weet u nu waar de verbastering Gaamse vlaai vandaan komt.

foto 25: 1987 De boswachter te paard

Bijzonder zijn de nachtdieren tijdens het kerkkamp. Om deze dieren te vinden worden speurtochten uitgezet. Het kan dan voorkomen dat " ik ben een vis" ergens in een boom zit.

Of " hinnik, hinnik, ik ben een paard" doet het vermoeden rijzen dat er drank in het spel zit. Nog erger wordt het als de drank in de mens kruipt: dan blijken dieren spontaan van gedaante te kunnen veranderen.

9. De ongelukken

foto 26: 1988 Annet Gerholt is vast niet de enige die tijdens kerkkamp door de stoel zakt

Ondanks de samenkomst van zoveel mensen blijven ongelukken vaak uit. Vaak, maar niet altijd.

Hoewel het kampvuur 's avonds geblust wordt, kan het wel eens gebeuren dat onder invloed van kinderactiviteiten het vuur de volgende morgen toch nog oplaait. Dat is niet erg als je er maar niet in gaat zitten, zoals Jos Pleune deed. Met veel koud water en gewikkeld in aluminiumfolie werd eerste hulp verleend, om

vervolgens toch een behandeling in het ziekenhuis te ondergaan. Helaas was dat het einde van het kerkkamp voor de familie Pleune.

Ook niet zo voorspoedig verging het Joke Dijkstra in 1996. Bij een spooktocht 's nachts in het bos brak Joke haar been. Op een tuinstoel van de familie Noordam werd Joke het bos uitgedragen. De inmiddels gealarmeerde ambulance werd op de Abbertweg opgewacht. Want hoe vindt zo'n chauffeur anders in het donker die camping? Het betekende het einde van het kerkkamp voor Joke, maar de rest is gebleven tot zondag.

Het record ongelukken maken staat ongetwijfeld op naam van Arineke Pols. Nog bij het opzetten van de vouwwagen stootte zij haar hoofd zodanig dat de wond gehecht moest worden. Een vroeg begin van het kerkkamp (op woensdagmorgen) werd meteen afgestraft met een gedwongen rustdag. Overigens werd door andere Abbertgangers dusdanig bijgesprongen dat, toen Henk 's middags aankwam, de hele vouwwagen erbij stond zoals het hoorde.

Er staat trouwens nog een ander record op naam van Arineke: het eerste verkeersongeluk in het Abbertbos. Omwille van een snelle actie om Marleen Wortel naar het ziekenhuis te brengen (wat is dat volleyballen toch een (on)gezonde sport!), zou ze wel even snel de auto pakken. Alleen dat uitdraaien ging niet zo heel erg goed, omdat er ook nog eentje in de weg stond. Dus nog een keer achteruit gestoken. En laat daar nou net de auto van Nelie Geleynse staan. De verzekering was er goed voor en uiteindelijk is niemand er slechter van geworden. Sterker nog, voor Nelie was het meteen aanleiding om een andere auto te kopen. Maar eerlijk is eerlijk: het was voor Arineke en de familie Pols de eerste aanrijding die zelf werd veroorzaakt in bijna vijftien jaar rijbewijs.

foto 27: 2002 "Boem" is ho!

10. De records

Nu we het toch over records hebben, er zijn natuurlijk nog veel meer kerkkamprecords te noemen.

Het topjaar wat betreft het aantal deelnemers is 1994. Toen werden officieel 192 betalende deelnemers ingeschreven. En betalend wil zeggen: alles wat op de basisschool zit of heeft gezeten. Alle kleintjes die daar nog niet aan toe zijn, zijn hierin dus niet meegerekend.

De predikant die het vaakste mee geweest is, is Henk Alting. Hij was predikant in Lelystad van 1976 tot 1988. Hij is meegeweest vanaf het begin tot en met 1988. In 2000 is Henk, toen woonachtig te Zelhem, overleden.

De luidruchtigste lach is afkomstig van Arineke Pols, ex aequo met Elja Boogaard. Als zij lachen, davert het over de camping. Overigens davert het 's nachts regelmatig over de camping, maar dan van het gesnurk. Wij zullen echter niet uitweiden wie hier met de hoofdprijs aan de haal zou mogen gaan.

De hoogste rekening ooit was voor Hilly Polman. Zij was destijds diaken in de Delta, en had ervoor gezorgd dat er veel Deltanezen op het kerkkamp aanwezig waren. De rekening hiervoor, 200 en nog wat euro, werd prompt aan Hilly gepresenteerd.

De grootste tent behoorde toe aan Margriet Bruinsma. Met zijn tweeën hadden zij de beschikking over een tent, een voortent, een luifel en ook nog eens een partytent.

De grootste familie is (vermoedelijk) de familie Groen. Met vier eigen kinderen en altijd aanhang hebben zij een substantieel aandeel in de deelnemerslijst van alle jaren dat ze meegaan.

De beste glijder van allen is Gerard van Doodewaard. Met zijn tengere postuur en zijn loopvermogen schoof hij ook nog meters over het gras na het verlaten van de achter elkaar gelegde grondzeilen.

Barry van Elst is de beste pannenkoekengooier. Maar hij heeft zijn lengte mee!

11. Het Abbertlied

Ga niet alleen kamperen, Die last is u te zwaar,
Laat ons u instrueren, wij weten hoe en waar
Want hoe zet ik een tent op, een scheerlijn, wat is dat?
Wat moet ik met een haring, wie leert mij dat? (2x)

Het zijn hier lange nachten, en donker bovendien
De temperatuur die daalt hier, je kunt geen scheerlijn zien;
Het schijnsel van de vuurkorf, geeft wel wat weinig licht
Toch is het heel gezellig, een mooi gezicht! (2x)

Wij hebben veel te lijden, zien van de kou haast stijf
Met laarzen, twee paar sokken, een hete kruik op 't lijf
Een glas, een fles, een stoeltje, dat doe je voor de kou
Helaas mag het niet baten, want wij zien blauw...(2x)

Hilarische reacties, dat is toch al te dol
Zeg wil jij nog een glaasje, we schenken nog eens vol
Wil jij een glaasje Beerenburg, een pilsje met veel schuim?
Of toch maar weer een wijntje, tot aan mijn duim? (2x)

Verhalen bij de vuurkorf, met fantasie verteld;
Als jij stopt, ga ik verder, een schaatser was de held...
Ook hij had koude voeten, het was hem aan te zien
Hij schaatste via Dokkum naar Bartlehiem (2x)

Van dagenlang kamperen vervuilt je hele vel
Vol wijn- en koffievlekken, kijk, wat een morsig stel!
En wie het al te erg vindt, gaat lekker thuis in bad,
Zodat hij 's avonds heerlijk schoon bij 't kampvuur zat (2x)

Wie zorgt voor 't geest'lijk leven? Dirk Wolse is present
Waakt over onze zielen, daarom staat hij bekend,
Maar wordt het 's avonds al te laat, en gaat hij 's morgens voor,
Dan gaat zijn lieve Wilma, nog uren door! (2x)

Dirk is niet te benijden, het is een zware taak
Het vergt veel voorbereiding, al geeft het veel vermaak!
Na vier jaar werk in Lelystad nu alle remmen los:
WANT WIJ GAAN HEM BEROEPEN IN 'T ABBERTBOS! (2x)

12. De grote (kerk)tent

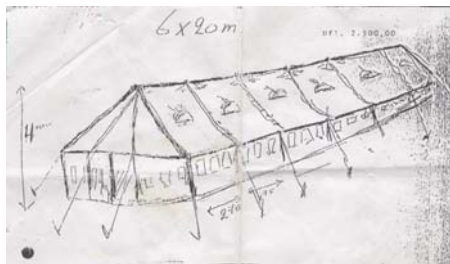
Niet altijd is het mooi weer tijdens het kerkkamp. Menigmaal moest een kerkdienst worden uitgesteld (en dat is toch lastig als je bezoekers hebt; bovendien wordt ge geacht nuchter te blijven) en soms werd een kerkdienst gewoon onder paraplu's gevierd.

In 1998 waren de weersomstandigheden weer eens bar en boos. Zowel op Hemelvaartsdag als op de zondag werd uitgeweken naar een grote tent van het SGL, dat op het terrein ernaast zijn kamp had.

Toen werd het langer bestaande idee om een grote tent aan te schaffen omgezet in daden.

foto 28: 1998 Dankzij de geleende tent houden we 't droog

Een eerste poging ging in de richting van een nieuwe tent. Voor het lieve sommetje van 9000 gulden kon er een tent komen. Dat was toch wel iets te gortig, dus werd naarstig verder gezocht. In Heerhugowaard bij een dumphandel kon een oude Belgische leger tent gekocht worden. Voor de somma van 2500 gulden.

In 1999 werd de tent voor het eerst opgezet, En meteen bleek al het nut ervan. Vlak voor de kerkdienst op Hemelvaartsdag was het nog stralend weer; de dominee wil beginnen met zijn welkomstwoord, en het begint toch te hozen..... Dit moet wel haast een teken geweest zijn dat van hogerhand een zegen werd gegeven over deze kerk tent.

foto 29: 1999 Vele handen maken licht werk

foto 30: 1999 De tent wordt ingewijd

Overigens kreeg de aanschaf van de tent nog een naar staartje in de beheerscommissie. Die 2500 gulden waren afbetaald, toen de beheerscommissie nog een aanmaning mocht verwerken. Die 2500 gulden bleken wel exclusief BTW te zijn! Inmiddels is de tent afbetaald uit de diverse kerkkampcollectes.

13. Het antepedium

Er was dus uiteindelijk wel een kerktent, maar dat betekende nog niet dat er sprake was van een aangeklede dienst. Een dienst, en zeker de achtergrond van de voorganger, dient eigenlijk wel aangekleed te worden. Kortom, een antepedium, ofwel een kerkkleed, moest er komen. Dirk Wolse heeft het ontwerp gemaakt, de uitvoering is van de hand van Karina Kamp.

De symboliek op het kerkkleed komt van ooit lang geleden "kerk en recreatie" en heeft inderdaad te maken met het grasveld waarop we kamperen, de tent waarin we kamperen/of samenkomen en het kruis van de kerk.

De kleuren, zijn de kleuren van het kerkelijk jaar:

Wit, van het nieuwe leven;

Rood, van de Geest en de vreugde;

Paars, van inkeer en bezinning;

Groen, van de hoop.

Een wit veld met centraal een rode (tentvormige) driehoek, daarin een groene cirkel (veld 1, 2 of 3?) en daarin een naturelkleurig driehoekje (tentje), een wit kruis met een paars randje en een gouden rand. Dat heeft het kerkkamp immers?

Als je het kleed op z'n kop houdt, lijkt de combinatie van kruis en kleine driehoek op een wijnglas. (Dit is een eigen interpretatie van Karina Kamp)

foto 32: Kerkkamp met een gouden randje

Daarna is de uitvoering van de diensten nog verder geprofessionaliseerd. Met een heuse geluidsinstallatie schalt de preek van de dominee nu over het veld. Je bij de koffie verschuilen achter de smoes dat je door de wind net de essentie van de preek hebt gemist, is er nu niet meer bij.

foto 33: 2001 Technicus Harry Groen

foto 31: Het kerkkleed

14. De kerkdiensten

Van oorsprong waren de diensten op het kerkkamp "gewone" diensten, voorbereid door de dominee. De liederen werden, voor zover niet in het liedboek beschikbaar, uit het hoofd gezongen.

Henk Alting is ooit met een andere opzet begonnen. Kern van de dienst was een preek over een Citroën, in bonte kleuren geschilderd, met een dito aanhangwagen.

foto 34: 1980 Eend in de kerkdienst

foto 35: 1982 Voorbereiding van de dienst

Daarna is de voorbereiding van de kerkdienst uitgegroeid tot een gemeenschappelijk gebeuren. In groepjes werden diverse onderdelen voorbereid, vaak ook moest iemand één of meerdere keren naar Lelystad om één en ander te kopiëren of om nog één of ander hulpmiddel op te halen.

Het kan natuurlijk ook wel eens gebeuren dat je de druivensap voor de viering van het avondmaal hebt vergeten. Je moet dan bij iedereen de restjes druivensap, en wat daarmee onmerkbaar te mengen is, bij elkaar schrapen om dat avondmaal te redden.

Vaak ook wordt de kerkdienst voorafgegaan of onderbroken voor een actief intermezzo. In 2002 gingen we op zoek naar het licht. Ooit werden de kinderen erop uitgestuurd om wind te vangen. Ze kwamen terug met vliegers, zakjes vol wind en zelfs met een surfplank. Ook was er ooit een dienst in de vorm van een TV-programma: bij tien kerkkramen (lees: tenten), was telkens een andere activiteit mee te maken: naar een verhaal luisteren, een lied zingen, samen een schilderij maken, enz.

foto 36: 2002 Zij hebben het licht gevonden

foto 37: 1992 Onderweg van kraam naar kraam

Een greep uit de thema's: Brandend altaar, Boaz en Ruth, Met Abraham op stap, Enge beesten, Walk of fame...

foto 38: 1995 Altaarverbranding

foto 39: 1994 Boaz en Ruth

De diensten duren meestal iets langer dan gewoonlijk. De hond van Wim en Karina Kamp is er blij mee: die krijgt een kluij ter grootte van de preek.

Na de diensten, waarvoor ook veel bezoekers uit Lelystad naar het Abbertbos komen, is er altijd gezamenlijk koffiedrinken en koekhappen. En voor de plakkers gaat ook de kurk van de fles(sen).

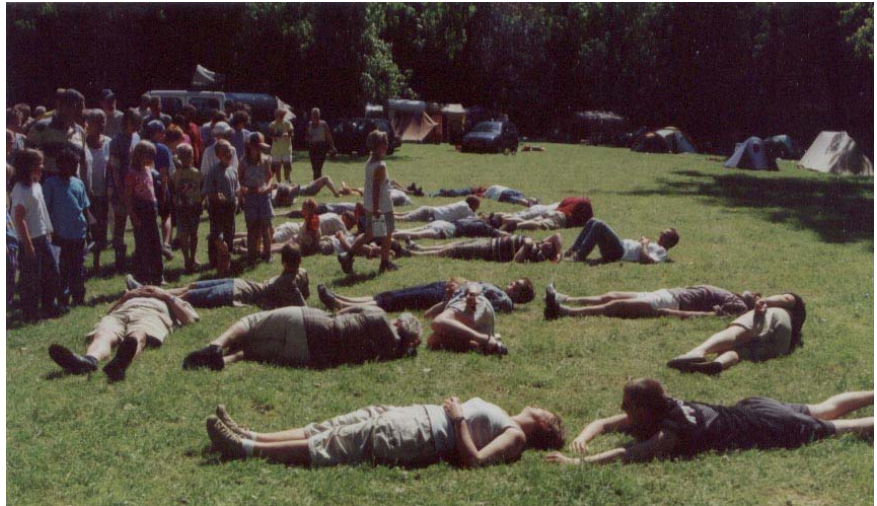

foto 40: 2001 Enge beesten

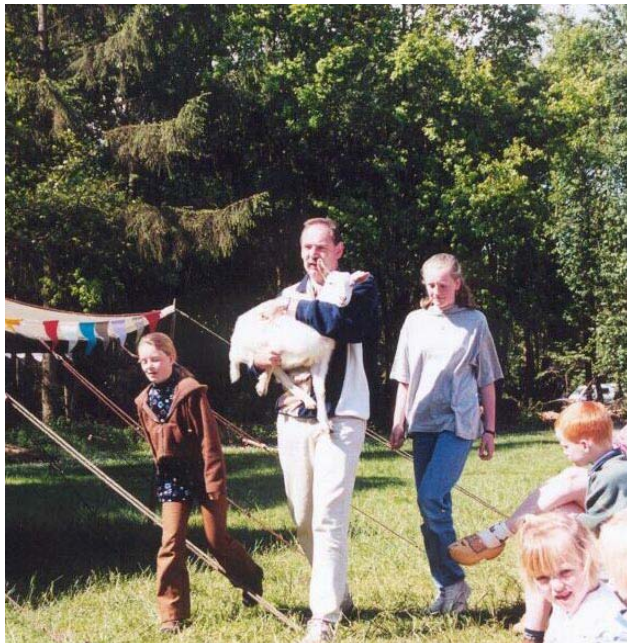

foto 41: 1999 De goede herder?

foto 42: 1999 Walk of fame

15. De muziek

Begeleiding tijdens de kerkdiensten is al de normaalste zaak van de wereld. De ene keer wordt er een fluitgroep gevormd, een andere keer wordt op het keyboard de begeleiding verzorgd door Wilma Wolse en Lydia van Exel.

foto 44: 2002 Onze vaste kamporganist, Wilma Wolse

foto 45: 1983 Een heuse trompettist

foto 43: 1987 De fluitgroep oefent

foto 46: 2002 De kiekendiefjes

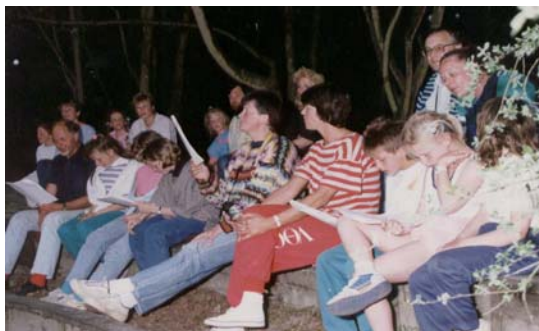

foto 47: 1988 Zingen bij het kampvuur

Tijdens het kampvuur wordt het zingen niet begeleid. A capella worden de liederen ten gehore gebracht. Het begint altijd met Catootje die naar de botermarkt gaat. Niet elke dominee heeft de essentie van het aanvangslied meteen door ... “En zij maakte van boter een dominee, een dominee pardoes een dominee pardoes een dominee pardoes ... een dominee pardoes

Bij een kamp hoort een gitaar, zo ook bij het kerkkamp. Geert Bouwmeester had hem in zijn jaren bij zich, Fré Wiersma heeft hem vaak bij zich en ook Jeroen Koopmans kwam niet zonder zijn gitaar. Alleen voor zijn tent, voor zichzelf spelend, werd hij al snel omringd door meeneuriënde en meezingende Abbertkampers. Daaronder veel Friezen, dus het Friese volkslied kwam ook langs. Toen de stilte over de groep nedergedaald was, zong Henk Pols met veel emotie in zijn stem: “Wie schöen us Limburg is, weet toch nemand

foto 48: 1992 Fré Wiersma speelt voor de kinderen

Bijzondere instrumenten waren er ook: Gert-Jan Broer kwam met een accordeon aan. Men zegt trouwens, dat hij overal muziek mee en uit kan maken. En Steinar van Dam kwam het kampvuur zelfs met een doedelzak opluisteren.

foto 49: 2000 Ook bijzonder: een flessenorgel

16. Het eten

Hoewel je dat niet een twee drie zou denken, kun je tijdens het kerkkamp regelmatig van de gazonvloer eten. Henk Alting begon er in 1981 zelfs zijn preek mee: "Wat heeft een preek te maken met rijst in het gras?? Niets!!" Maar het sloeg op iemand die tot twee keer toe de rijst bij het afgieten in het gras heeft laten vallen. Velen zijn hem ongetwijfeld gevolgd. Jan Gerholt is er één van, Jelle Dijkstra is een andere. Maar dat mag de pret en vooral de eetlust niet drukken: je lepelt het op uit het gras, en je kunt gewoon eten. En de hond eet mee!

foto 50: 2002 Jelle Dijkstra geniet zichtbaar

De vrije vrijdag met een bezoek aan Elburg levert natuurlijk de nodige inspiratie op om vis te willen eten. Jan Gerholt bracht zelfs een heel vaatje maatjes mee, en heeft er de hele dag over gedaan om ze schoon te maken. Of hij er zelf nog van geproefd heeft, vertelt het verhaal niet.

Niek van Exel bracht een half pond paling mee. Pas 's avonds heel laat bij de borrel dacht hij er weer aan. Omdat vis uiteindelijk moet zwemmen, en omdat er inmiddels vele badgelegenheden beschikbaar waren gekomen, heeft Niek de paling ruiterlijk gedeeld.

foto 51: 1998 Patatkoning Niek

dus naar Henk. Die ging niet moeilijk doen, en alles wat hij bakte werd in vieren gesneden en verdeeld. En als ik de verhalen mag geloven tot groot verdriet van zijn eigen kinderen.

Het Abbertbos is een eenvoudige camping van Staatsbosbeheer, en dus verstoken van de luxe van een snackbar. Niet getreurd, dan laten we toch gewoon een rijdende snackbar komen. En als die niet komt, is de dominee toch wel gek genoeg om op patatekes te tracteren.

En dan de pannenkoeken. In 1985 is Henk Wels er al mee begonnen, zij het niet geheel en al vrijwillig. Wim Kamp bazuinde rond dat Henk "pannekoeken" aan het bakken was, en alle kinderen togen

foto 52: 1994 Pannenkoeken bakken, mannenwerk

foto 53: 2002 Wie niet bakt, moet afwassen

Later heeft weer een Henk de traditie van het pannenkoeken (de spellingsregels zijn inmiddels veranderd) opgepakt. “Als je voor je eigen kinderen pannenkoeken bakt, kun je ze ook wel voor de hele kinderschare van het kerkkamp bakken” moet Henk Pols gedacht hebben. Bovendien kon hiermee de corveedienst worden afgekocht.

Een paar behulpzame vaders, en later ook enkele moeders, hebben het pannenkoeken eten tot een vaste omlijning van het volleybaltoernooi gemaakt.

Een ander vast punt is de barbecue. Martin van Rensen en Henk Wels zijn er ooit mee begonnen, en daarna is het uitgegroeid tot een vast agendapunt op zaterdagavond. Elja Boogaard heeft het broodjes bakken geïntroduceerd. Ook marshmallows smaken lekker als ze boven het vuur zijn gesmolten. Jan Gerholt streefde ernaar om zijn barbecue op padvinderswijze te ontsteken, met als gevolg dat hij altijd als laatste begon en eindigde.

foto 54: 1996 Broodjes voor de jeugd

foto 55: 1998 “Kom maar op met die afwas!”

Ook het afwassen is een traditie geworden (en helaas inmiddels geweest). Met één teiltje water, en met zonder Dreft, blijkt een heel kerkkamp aan barbecuebestek afgewassen te kunnen worden. Of het daarmee schoon wordt,.....??

Ook 's avonds is er meestal geen gebrek aan voedsel. Nootjes, chips, pinda's, worst in plakjes en in hompen, en een aantal jaren kaas, heel veel kaas (dankzij de aanwezigheid van kaasboer Theo) gaan van hand tot hand. De schalen blijven net zo lang rond gaan tot ze leeg zijn, en even later weer gevuld hun weg vervolgen. Waar hebben we al eens eerder zo'n wonderbare vermenigvuldiging meegemaakt??

17. Het weer

Soms is het goed weer, soms is het slecht weer. Soms is het barstens koud, en soms is het zomers warm. In dat laatste geval kan er gezwommen worden in het Veluwemeer. En dan kunnen op zondagmiddag de grondzeilen “schoon gegleden” worden. Met een wedstrijdje wie het verste komt.

foto 56: 2000 “Kom erbij!”

foto 57: 2000 Echt weer voor beachvolley

foto 59: 1992 “Glijen maar!”

foto 58: 1995 Waterballet

Maar het kan ook bitter koud zijn. Gehuld in dikke pakken, met drie lagen kleren over elkaar heen, wordt getracht enige behaaglijkheid aan de vuurkorven te ontlenen. Dat lukt ook wel, aan de voorkant tenminste. De binnenkant warmen, d.w.z. de interne mens, lukt ook wel. De Beerenburg en andere sterke dranken gaan van hand tot hand, de slijter is er weer goed mee!

Maar oh, die ruggen. Die blijven koud. En dat merk je pas als je opstaat om naar bed te gaan. En dat bed is ook al zo koud ...

foto 60: 1999 Van voren warm ...van binnen warm ...

foto 61: 1998 The day after...

Naast zon en kou is er, natuurlijk, regen. En soms heel veel regen. Als je dan je tent onbeheerd achterlaat, heb je kans dat je je hele hebben en houden op een ander plek terugvindt. Je burens geven daarmee uiting aan het feit dat we met zijn allen tenslotte één gemeente zijn.

foto 62: 1983 Wij zijn niet bang voor een buitje

foto 63: 1992 De optimisten

Maar ook 's avonds kan die regen ons niet deren. Met paraplu's op bij het vuur. Oh, weer dat zalige warme goddelijke vuur! Gelaafd door de alcohol, en gelaafd door een goed gesprek, merk je al dat water niet eens. Als het maar niet in je glas druppelt, want dat is zonde..... Overigens hebben we veel mensen als water zien drinken.

18. Het kampvuur

Het kampvuur is een bron van vreugde voor jong en oud. En die vreugde begint meestal al terwijl de ouderen nog aan de Hemelvaartborrel zitten (na de kerkdienst dus).

foto 64: 1985 Dit stammetje kan er nog wel bij

De bomen worden in stukken gezaagd en het hout wordt in een Eiffeltorenachtige symmetrie gestapeld door de twee kampvuuroudsten Wim Kamp en Geert Vlo. Sinds jaar en dag weten zij het vuurtje aardig op te stoken. Zij zijn daar zo bedreven in dat zij zelfs hout waar het water bij wijze van spreken nog uitdruipt, aan het branden krijgen. Dat daarbij wat andere vloeistoffen als hulpmiddel worden gebruikt, is van minder belang.

foto 66: 1992 Hoog laait het vuur

Om een kampvuur te houden, is hout nodig. En hout is er natuurlijk volop in het Abbertbos. Maar het moet wel oud, dood en liefst droog hout wezen. De jeugd maakt het niet uit: zolang het niet met wortels in de grond verankerd is, is het vervoerbaar en dus bruikbaar. Met hele bomen tegelijk wordt het hout uit het bos gehaald en naar de kampvuurplaats gesleept. Als het een beetje wil, kunnen ze binnenkort de bankjes die rond de kampvuurplaats ook meteen gebruiken om op te stoken, want erg best zijn ze niet meer.

foto 65: 1996 Kletsnat, van de regen of ...

Onder de gezongen aankondiging "Hoog laait het vuur" worden de kampbewoners verzameld. En het vuur laait hoog! Zo hoog zelfs dat mensen van een ander veld wel eens komen kijken of het allemaal wel goed gaat. Nader bekeken ging het hier zo wie zo om een groot cultuurverschil. Waar wij in een wanordelijke optocht naar het kampvuur optrekken, gaan zij in rijen van twee aan twee in een soort processie naar het vuur. Dat komt overigens wel weer dicht bij de beleving van onze eigen kinderen, waarvan sommigen veronderstellen dat ze naar de liturgie gaan.

Helemaal vreemd is dit niet, want er zijn tenminste twee overeenkomsten tussen het kampvuur en een liturgische dienst: er wordt veel en vooral door de hele gemeente gezongen, en een dominee gaat voor, daartoe uitgenodigd door ene Catootje die naar de botermarkt gaat. Deze uitnodiging is meteen een graadmeter om in te schatten hoeveel “kampgevoel” een nieuwe dominee heeft.

foto 67: 1980 Zij zitten er klaar voor

Het “ groot Abbert-Stobbekoor”, zoals de Lelystadse gemeente zichzelf tijdens deze dienst wenst te noemen, maakt ook gebruik van een liedboek: “Het groot Abbert-Stobbekoor zingt”. Dit liedboek beleeft inmiddels zijn derde versie. Welk lied gezongen moet worden, wil nog wel eens een strijdpunt zijn tussen

foto 68: 2000 Fitness bij het kampvuur

de ouderen en de jongeren, maar meestal winnen de ouderen. Niet vanwege de uitstraling van hun ouderlijk gezag, maar vanwege het overweldigende volume dat met name sommige dames aan de dag weten te leggen. Maar verder wordt de harmonie bewaard, en zelfs verstevigd met liederen als : “Ik heb een beatgitaar”, “de koning gaat marcheren” en meer van dat soort collectieve fitnessliederen.

Het kampvuur wordt al een heel aantal jaren in stijl afgesloten met het Flevolands volkslied:

Waar wij steden doen verrijzen op de bodem van de zee,
Onder Hollands wolkenhemel tellen wij als twaalfde mee.
Een provincie die er wezen mag, jongste stukje Nederland.
Waar het fijn is om te wonen, mijn geliefde Flevoland.

Land, gemaakt door mensenhanden, vol geloof in eigen kracht,
Waar de zee werd teruggedrongen, die zoveel verschrikking bracht.
Een provincie die er wezen mag, jongste stukje Nederland,
Waar het fijn is om te werken, mijn geliefde Flevoland.

De natuur laat zich hier gelden, dieren kiezen nest of hol,
En de wijde vergezichten stemmen ons zo vreugdevol.
Een provincie die er wezen mag, jongste stukje Nederland,
Waar het fijn is om te leven, mijn geliefde Flevoland.

19. Verjaardagen

Verjaardagen zijn er natuurlijk ook genoeg gevierd tijdens de kerkkampen. Met een deelnemersveld van 180 man zouden statistisch gezien twee verjaardagen gevierd moeten kunnen worden. Bovendien, mei is drie maanden voor augustus, of beter gezegd negen maanden erna.....

Maar natuurlijk zijn er ook mensen (zoals Kees Klerk) die wel jarig zijn tijdens het kerkkamp, maar het daar niet willen (of mogen) vieren. Die gaan gewoon terug naar Lelystad om zich met een gezonde nachtrust in zijn of haar nieuwe levensjaar te storten. Maar dan doe je er

foto 69: 1986 Gert-Jan weet hoe het hoort

goed aan om de telefoon van de haak te leggen, want je loopt de kans om vijf minuten over twaalf uit je bed gezongen te worden.

Nee, dan Gert-Jan Broer! Die vierde zijn verjaardag op Hemelvaartsdag zelf, maar bleef wel met beide benen op de grond staan. Met schalen vol koeken en bussen met slagroom ging hij de goegemeente langs om iedereen te trakteren.

Matthijs Kamp dacht zeker dat hij zijn verjaardag in zijn eentje zou moeten vieren, en nodigde de hele klas uit om mee te gaan. Dat deden ze, op voorwaarde dat ze apart van de rest

foto 71: 1989 Niet schoon te krijgen

mochten staan. Maar wel onder het wakend oog van een volwassene die ze zelf mee moesten nemen, want daarvoor had Karina geen tijd. Het verblijf leverde een hele grote berg afwas op. Al was het maar, omdat met pannenkoeken werd ontbeten.

foto 70: 1989 Matthijs Kamp had de hele klas op visite

foto 72: 2001: Karina Kamp wacht op de visite

foto 73: 2002 Corine Groen trakteert alle Abbertkinderen

20. Moederdagen

Er zijn diverse moederdagen gevierd tijdens het Kerkkamp. Hoeveel het er precies zijn geweest, zijn we niet nagegaan, maar dat is natuurlijk wel uit te rekenen.

In 1986 werden de moeders al vroeg in de morgen verblijd (?) door Henk Wels en Wim Kamp met een roos en een plastic beker met een theezakje. Voor het water moesten de moeders (of in dit geval de vaders) zelf zorgen.

foto 74: 1986 "Ook goedemorgen!"

In 1997 werden de moeders weer verblijd met een roos, nu tijdens de kerkdienst. Thijs Bussink was een van de uitdelers en vond het kennelijk maar niks dat zijn vriendinnetje geen roos zou krijgen. Na dit initiatief maakte Niek van Exel er niet alleen een moederdag van, maar ook een dag voor aanstaande moeders: alle meisjes kregen dus ook een roos.

*foto 75: 2002 Kerkkampalamoederdagontbijt
(voor de insiders: Vader Jacob met kinderen en aanhang)*

Vijf jaar later was het weer prijs. Dit keer stond de moederdagviering in het teken van Kampala. De Kampalagroep van dat jaar had, in navolging van de Roemeniëgroep van een jaar eerder, bedacht om tegen een stevige sponsoring, voor een moederdagontbijt te zullen zorgen. Dit keer werd het ontbijt niet huis aan huis of beter gezegd tent aan tent afgeleverd, maar werd op een centrale plaats een grote ontbijttafel ingericht.

21. Vrijdagen

Zoals gezegd, is de vrijdag de minst georganiseerde dag. Omdat het kerkkamp vaak het eerste kampeerweekende van het seizoen is, worden op vrijdag vaak de nodige kampeeraccessoires aangeschaft. Bij de kampeewinkels in de buurt (Elburg, Nunspeet) kom je dan ook de nodige bekenden tegen. Daarnaast mogen ook kledingzaken en aanverwanten zich vaak in de aandacht van de kampeers verheugen. Bij goed weer blijken de zwempakken inderdaad te klein geworden te zijn. Bij slecht weer blijken de kinderen inderdaad uit hun laarzen gegroeid te zijn.

foto 77: 1987 De molen van Elburg

Elburg was ook al eens de achtergrond van een grootscheepse vossenjacht. Gestoken in diverse klederdrachten moesten de vossen, die zelf ook rondliepen, ontmaskerd worden. Hoogtepunt van deze jacht was Greet de Weerd, die zichzelf voordeed als een plaatselijk begijntje. En Jeanet de Ruiters heeft al eens een speurtocht door Elburg georganiseerd.

foto 76: 1988 Winkelen in Elburg

En op andere vrijdagen blijkt er ineens een gemeenschappelijke behoefte te zijn aan gekookte worst, haring of wat dan ook.

Maar toch wordt de vrijdag af en toe ook georganiseerd ingevuld. Tijdens één van de gezinsdagen in de jaren zeventig werd een bezoek gebracht aan de molen in Elburg, die voor deze gelegenheid draaide.

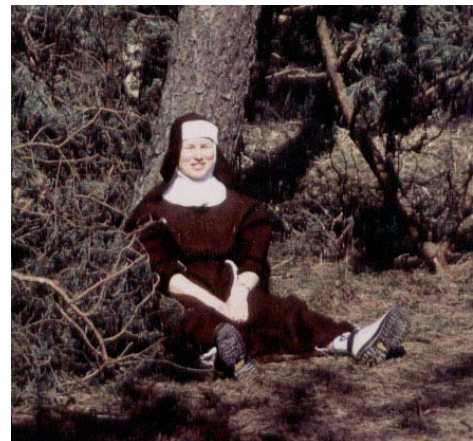

foto 78: Een uitgeteld vosje?

Ebele van der Veen heeft diverse malen een wandeltocht door de bossen van de Abbert gehouden, speciaal voor kinderen. Dan toonde hij hun wat er zoal in het bos te zien en te vinden is. Een avontuur op zich!

Zo in de loop der jaren zijn heel wat mensen, ouderen en vooral ook veel jongeren, onderhoudend bezig geweest met de kerkkampkinderen, zo getuigen onderstaande foto's.

foto 79: 1986 Kom er maar bij

foto 80: 1988 Een treintje ging uit rijden ...

foto 81: 1993 Zet 'm op!

foto 82: 1988 Kinderspel

22. Bijzondere gebeurtenissen

Hoewel het hele kerkkamp een bijzondere gebeurtenis is, zijn er binnen die bijzondere gebeurtenis wel weer zaken die het predikaat bijzondere gebeurtenis verdienen.

Zo werd er een aantal kinderen, inmiddels drie, gedoopt tijdens het kerkkamp.

foto 83: 1993 Doopvont

foto 84: 1993 Doopwater

De eerste was Gabi van Steenwijk in 1993. Niek Sonneveld heeft voor de gelegenheid het doopvont gesneden. Het doopvont werd gevuld met water uit de supersoakers van de kinderen: van zwaarden tot ploegscharen zogezegd.

In 1999 was het de beurt aan Lukas van Doodewaard. Dirk Wolse, de dienstdoende dominee, mocht met zijn voeten in het koude gips gaan staan.

foto 86: 1999 Lukas wordt gedoopt

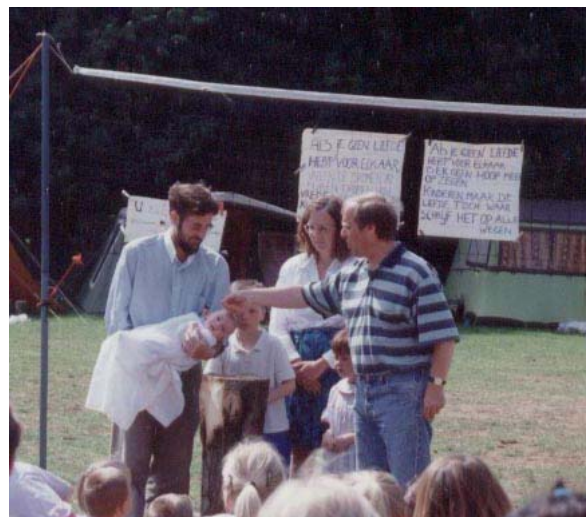

foto 85: 1993 De doop van Gabi

foto 87: Dirk laat zijn indruk achter

foto 88: 2000 Lukas is met het doopwater onderweg

Eén jaar later mocht Lukas het doopwater in zijn kruiwagentje komen brengen voor de doop van Tom Bolhuis.

foto 8: 2000 Tom Geert

Niek van Exel had voor zijn 25-jarig ambtsjubileum een fles sterke drank gekregen, die genuttigd zou kunnen worden in het Abbertbos. Even nadat de fles op tafel was gekomen, moest Niek weer eens een rondje over het veld maken. Bij zijn terugkomst leek de fles bijna leeg te zijn en Wim Bussink behoorlijk aangeschoten. Erg waarderen kon Niek het niet, want dit was toch eigenlijk ook weer niet de bedoeling geweest. Even later kwam echter de aap uit de mouw, of beter gezegd, de kurk van de fles: het alcoholische geschenk was omgewisseld met een identieke, bijna lege fles en de fles van Niek was tijdelijk elders opgeslagen.

Een heel bijzondere gebeurtenis is het sparen van bierdopjes om er helmpjes voor kippen van te maken.

foto 90: 1992 Zo verdien je de poedelprijs

In 1992 bestond de federatie 25 jaar. Om de festiviteiten te kunnen betalen werden diverse sponsoracties georganiseerd, waaronder het gesponsord glijden op zondagmiddag. Niek van Exel en Wim Noordam kregen beiden een glijverbod van hun respectievelijke vrouwen, maar laptten dit verbod voor het goede doel aan hun laars. Hoeveel geld werd opgehaald is niet bekend.

23. De jeugd

Kinderen zijn altijd volop aanwezig tijdens de kerkkampen. Ouders hebben daar nauwelijks omzien naar, de kinderen houden zichzelf en elkaar prima bezig! Het naar bed gaan wil nog wel eens problemen opleveren, met name de eerste dag: "Hij/Zij mag wel opblijven!". Maar als de vermoeidheid begint door te werken, lossen ook deze problemen zichzelf op.

foto 91: 1984 Die redden zichzelf wel

foto 92: 1988 Te gek kampvuur

De jeugd heeft de naam het altijd laat te maken en vooral met veel lawaai. Toch kunnen de ouders zich in dit opzicht met de jeugd meten, getuige het feit, dat meerdere verhalen de ronde doen, dat een jongere zich komt beklagen met de vraag of het allemaal wat zachter kan. Want ja, als je de toekomst hebt, moet je natuurlijk wel goed slapen.

Ondanks dit, heeft menig jongere er heel wat voor over om naar het kerkkamp te komen. Vaak leggen ze in een groep op woensdagmiddag de afstand van 28 km af per fiets, en in een straf tempo. Bert Vloo en Matthijs Kamp kwamen zelfs 's zaterdagsmorgens nog op de fiets, nadat ze eerst in Lelystad kranten hadden bezorgd. Het uitventen van de overgebleven kranten op het kerkkamp leverde hen evenzoveel flessen cola op.

foto 93: 1994 Jeugddiaken

foto 94: 2002 Vandaag koken we zelf

Ook ten aanzien van de jeugd tijdens het kerkkamp probeert de kerk met zijn tijd mee te gaan. Sinds een aantal jaren is er een heuse "hangtent" voor de jongeren. Hier kunnen zij elkaar treffen, hier kunnen zij zich terugtrekken. De ouders zijn goedgevig: flessen cola en fanta, zakken pinda's, nootjes en chips worden meegegeven (onder het motto "mij vooral met rust laten"?). Zo veel zelfs, dat één van de jongeren op een gegeven moment verzuchtte: "Hoef ik alsjeblieft geen chips meer mee te nemen?"

foto 95: 1995 Brrrrrrrrrrrr

De laatste jaren is de jeugd nadrukkelijk(er) aanwezig, maar wel in positieve zin.

foto 97: 2002 En de collecte is bestemd voor ...

Allerlei acties om geld op te halen voor een weeshuis in Roemenië of voor het kinderdorp Namugongo in Kampala hebben de laatste jaren door het hele kerkkamp heen gelopen: afwassen na de barbecue, moederdagontbijt verzorgen, lege flessen inzamelen, de bestemming van de collecte...

Dirk Wolse verzuchtte op een gegeven moment:
 “Als jullie iets komen vragen, kost het me steevast geld”.

Maar 's morgens gelden kennelijk andere omstandigheden: dan worden de chips en andere etenswaren die bij de verschillende vuurhaarden zijn achtergelaten of gevallen, nog met smaak opgegeten door de allerkleinsten.

foto 96: 2002 Als die afwas maar eens af was

foto 98: 2002 Voorbereidingen voor het kerk-kamp-ala moederdagontbijt

24. Losse flodders

foto 99: 1995 Een goed gesprek

Er wordt wat afgepraat tijdens zo'n kerkkamp! Els van de Wal zei ooit al bij de koffie:

“En nu is het tijd voor een goed gesprek!”

En er wordt wat afgelachen tijdens zo'n kerkkamp! Een deel van de opmerkingen brengen het zelfs tot het niveau van Evergreens: (bijna) iedereen kent ze (bijna) iedereen weet de herkomst. Onderstaand volgt een greep uit het aanbod, dat we hebben gekregen.

Bij het bezoek van een “spook” met een knipperlicht op zijn borst, onder het dreigement:

“Je pinda's of je kinderen”:

“Geef die flikker een stuk zaadkaas!”

Een dominee die overspel pleegt?: “Ik heb nou een weduwe,.....en die is zoooooooooo zacht...”

“Moederdag is voor de bloemist,
Vaderdag is voor de sigarenboer,
Kerkkamp is voor de slijter”

Men bepaalt zelf wel waar de grenzen van het drankgebruik liggen en waar het overgaat in misbruik:

“Geef mij alleen nog maar halve borrels”.

“Als ik mijn glaasje op de fles kan zetten, mag ik nog”.

“Ik lust nog wel een glaasje, maar niet voller dan tot aan mijn duim”.

Het wordt nooit laat tijdens het kerkkamp, want op de vraag hoe laat het is, is steevast het antwoord: “Kwart voor elf.”

Daarentegen horen we ook vaak:

“Vooral niet te vroeg naar bed gaan, we betalen tenslotte per nacht”.

Iemand die alleen aan het volleyballen is en aangeraden krijgt haar man te laten meespelen – hoeft ze niet telkens onder dat net door - : “Hij? Die ligt met de pik omhoog!”

Tijdens een storm op Hemelvaartsdag, hangend aan de tentstokken:

“Ach Here, hij is maar geleend.”

foto 100: 1983 Spoken zorgen voor snel stromend bloed (lekker warm)

En men is absoluut niet zelfzuchtig, want “we doen het voor de kinderen.”

Rik Bussink heeft oog voor details: “Kijk eens mama, die mensen hebben een Minkip.”
(De minikip van Geert en Greet de Weerd heet dus voortaan ...)

Dirk Wolse gaat naar bed:

“Wilma doet het licht wel uit.”

“Wilma neemt de regie wel over.”

“Als er wat is, kun je bij Wilma terecht.”

De invulling wisselt per keer, de strekking blijft.

En over mensen:

“Wim gaat slapen, Wim is moe,
klapt zijn beide stoeltjes toe ...”

“Kijk, daar heb je de familie Piggelmee!”

(Fam. Pols op klompen)

“Op de grote stille Abbert,
Loopt een herder eenzaam rond.
Het is dominee van Exel,
Met zijn trouwe loopse hond.”

25. Jarig jubileum

Het is een extra bijzonder kerkkamp deze keer, nl. voor de 25^e maal op de Abbertcamping in het Abbertbos. Op Hemelvaartsdag zal aan dit feit aandacht worden besteed op allerlei wijzen, in ieder geval ook door een soort van reünie te houden voor oud-kerkkampgangers. Daaronder zijn ook predikanten: Ab Venemans, Niek van Exel, Matthijs Glastra en Dirk Wolse.

Thema van de dienst: *SAMEN OP WEG*

Als er één ding is dat bij het kerkkamp past, dan is het wel *SAMEN*. Een ontmoeting van een veelkleurigheid aan gemeenteleden die samen optrekken, zonder dat je verplicht wordt om alles samen te doen. Er blijft ruimte voor ieders eigenheid. Het lijkt de toekomstige PKN wel. Op weg, een woord dat prima past bij Hemelvaart. Als Jezus weg is bij de discipelen, schept het de ruimte voor hen om op weg te gaan. Op weg om Zijn gezicht te zijn voor de mensen. Nu komt het op hen aan. Daarom als thema "Samen op Weg". Misschien ook nog een klein beetje omdat het ons gemeentezijn in Lelystad van begin af aan gestempeld heeft en omdat het de laatste keer is (naar ik hoop) dat we als SOW-gemeente op pad zijn. Volgend jaar PKN.

Het beeld voor ogen is het beeld van de gemeente die onderweg is. Vanuit de 4 windstreken op weg (zoals de Lelystadse samenleving ook uit de 4 windstreken samengekomen is). Vanuit de 4 hoeken worden stenen aangedragen om een cairn¹ te maken. Op iedere (vele) steen intenties, door verschillende groepen gemaakt. Vanuit de 4 hoeken komen we bijeen en vormen een kring om liturgie te vieren.

- Iedere groep heeft 25 stenen, waarop een intentie/wens/ gezet wordt.
- Iedere groep maakt een couplet bij het lied "Wij gaan op weg met een lied van verlangen"

De groepen:

- a) Deze groep is bezig met het bloemstuk bij Hemelvaart met bloemen en materiaal dat in de buurt voorhanden is en tevens met het begin van de viering.
- b) Deze groep houdt zich bezig met de bijbel. Welke tekst/verbeelding/.....
- c) Deze groep verzorgt de gebeden en de wolkjes² met wensen/vredesgroeten.
- d) Deze groep zorgt dat er manden met matzes en druiven zijn voor het breken en delen. Ook oefent deze groep het gezongen tafelgebed.

De groepen presenteren zich in de viering. Tot slot worden onder het zingen van het lied "Wij gaan op weg met een lied van verlangen" - op weg naar de koffie - de wensballonnen opgelaten.

¹ . Op het Schotse eiland Iona vind je op de hoogste heuvel, in het Gaelic genaamd "de heuvel vanwaar je Ierland niet meer kunt zien", diverse steenhopen. Een cairn heet zo'n hoop, ieder die er langs komt en dat wil, legt er een steen bij. Her en der in Europa is de gewoonte bekend. Wie op Hemelvaartsdag met een groep onderweg is, kan zo'n cairn vormen.

² "Een wolk ontrok Hem aan hun ogen." (hand.1:9b)

Het voorgaande is een samenvatting van de dienstopzet. Hieronder volgt het lied zoals dat uiteindelijk tijdens de jubileumdienst door de kerkgangers is gemaakt:

Refrein:

Wij gaan op weg met een lied van verlangen
Ga met ons mee over wegen van hoop
Wij gaan op weg met een lied van verlangen
Ga met ons mee over wegen van hoop

In 't Abbertbos zijn we samengekomen
Dat doen we nu al 25 jaar
Wat zou het zijn dat die mensen daar zoeken
Als u het weet vertel het ons dan maar

En op dit kerkkamp zijn wij tezamen
Wij voelen ons met z'n allen één
Met oude vrienden en nieuwe bekenden
Onze intenties geschreven op steen

Wij breken brood en wij doen dit met velen
Geven de beker van hand tot hand
Wat is er mooier dan samen te delen
met hemelvaart in ons mooi Flevoland

Ontferm U Heer over mensen op aarde
Nu hier dichtbij en ver weg, overal
En geef ons hoop op geluk en een toekomst
Ontferm U Heer, voor nu en altijd

foto 101: Samengekomen uit de vier windstreken

foto 102: De wensballonnen op weg naar de vier windstreken

Foto's

Fam. Noppers	1
Fam. Gerholt	2, 8, 16, 26, 66
Fam. Tulner	3, 7, 14, 34, 35, 62, 67
Fam. Wolse	4, 5, 19, 20, 28, 55, 61
Fam. Bussink	6, 13, 18, 21, 23, 24, 31, 32, 50, 56, 57, 94
Fam. Wels	9, 10, 12, 45, 47, 74, 92, 100
Fam. Pols	11, 17, 27, 38, 51, 52, 53, 58, 95, 99
Fam. Kamp	15, 22, 29, 30, 33, 36, 37, 39, 40, 42, 44, 46, 48, 54, 60, 63, 65, 68, 69, 70, 71, 72, 75, 76, 77, 80, 90, 97, 98
Fam. Dekker	25, 43
Fam. Van Doodewaard	41, 86, 87, 101, 102
Mw. Bolhuis	49, 88, 89
Fam. Noordam	59
Fam. Holwerda	64, 91
Fam. Groen	73
Fam. De Weerd	78
Fam. Van de Veen	79, 81, 82, 93
Fam. Van Steenwijk	83, 84, 85
Fam. Dijkstra	96